

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 24.02.1967, sp. zn. 4 Cz 15/67, ECLI:CZ:NS:1967:4.CZ.15.1967.1

Číslo: 59/1967

Právní věta: Podľa § 157 o. z. a § 41 zák. č. 41/1964 Zb. nemožno označiť za protiprávne získanie bytu iba zotrvanie v ňom bez právneho dôvodu, ale musí ísť o nastahovanie sa do bytu za okolností uvedených v citovaných ustanoveniach. K otázke trvania práva užívateľa služobného bytu a osoby, ktorá obýva byt na základe práva užívateľa služobného bytu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 24.02.1967

Spisová značka: 4 Cz 15/67

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Byt, Hospodaření s byty

Předpisy: 99/1963 Sb. § 7 40/1964 Sb. § 157 41/1964 Sb. § 41

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 59/1967 sb. rozh.

Podľa § 157 o. z. a § 41 zák. č. 41/1964 Zb. nemožno označiť za protiprávne získanie bytu iba zotrvanie v ňom bez právneho dôvodu, ale musí ísť o nastahovanie sa do bytu za okolností uvedených v citovaných ustanoveniach.

K otázke trvania práva užívateľa služobného bytu a osoby, ktorá obýva byt na základe práva užívateľa služobného bytu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 24. 2. 1967, [4 Cz 15/67](#).)

Okresný súd v Prešove zastavil podľa § 104 ods. 1 o. s. p. konanie o návrhu ČSD – správy Východnej dráhy na vyslovenie povinnosti odporcu vypratať služobný byt navrhovateľa v budove železničnej stanice v S. a rozhodol odstúpiť ho na ďalšie konanie MsNV v S. s odôvodnením, že odporca, ktorý nie je pracovníkom navrhovateľa, získal byt protiprávne podľa § 41 zák. č. 41/1964 Zb., takže súd nie je na konanie príslušný.

Krajský súd v Košiciach rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom, že súdy obidvoch stupňov porušili uvedenými rozhodnutiami zákon a napadnuté rozhodnutie zrušil.

Z odôvodnenia:

Protiprávne získaným bytom podľa § 157 o. z. a § 41 zák. čís. 41/1964 Zb., vypratanie ktorého je oprávnený nariadiť výlučne miestny národný výbor, je len taký byt, do ktorého sa niekto nasťahoval bez rozhodnutia národného výboru, alebo iného príslušného orgánu, alebo ktorý získal na základe neúplných alebo nepravdivých údajov. To platí primerane i pre časť bytu protiprávne získanú (§ 394 ods. 3 o. z. a § 45 ods. 3 zák. č. 41/1964 Zb.).

U odporcu však o taký prípad nejde. Tento sa do služobného bytu nenastahoval ako jeho užívateľ a byt nebol ani voľný. Odporcu do bytu prijal vtedajší užívateľ P. S., náčelník železničnej stanice v S. v r. 1964 ako svojho zaťa. Odporca nepotreboval k svojmu nastahovaniu do bytu ako zať užívateľa ani ako užívateľ časti bytu privolenie národného výboru ani iného orgánu (§ 34 ods. 2 zák. č. 41/1964 Zb.). Pretože ani druhá alternatíva uvedená v § 157 o. z. a § 41 zák. č. 41/1964 Zb., t. j. získanie bytu alebo jeho časti na základe neúplných alebo nepravdivých údajov neprichádza v tomto prípade v úvahu, nemohlo ísť u odporcu pri jeho nastahovaní do bytu v r. 1964 o protiprávne získanie bytu alebo jeho časti.

Protiprávnosť získania bytu nemožno, ako sa mýlne domnievali súdy obidvoch stupňov, vidieť ani v tom, že odporca po preložení a odstáhaní sa užívateľa bytu P. S. do nového služobného bytu v služobnom byte v budove železničnej stanice v S. zotrval bez toho, aby mu ho príslušný orgán prideliť. Podľa § 157 o. z. a § 41 zák. č. 41/1964 Zb. nestačí k protiprávnemu získaniu bytu iba zotrvanie v ňom bez právneho dôvodu, ale musí ísť o nastahovanie sa do bytu za okolností uvedených v citovaných ustanoveniach. O také nastahovanie však nejde.

Ani pre záver, že by odporca užíval byt bez právneho dôvodu, nieť v spise spoľahlivých podkladov. Pre posúdenie tejto otázky je rozhodné či právo užívateľa služobného bytu P. S. tento byt užívať zaniklo alebo nie. Existencia práva odporcu užívať tento byt je spojená s existenciou práva užívateľa P. S. Len v prípade, že by právo P. S. užívať byt zaniklo, obýval by odporca tento byt bez právneho dôvodu. Odstáhanie sa z bytu užívateľa P. S. a opustenie spoločnej domácnosti má za následok zánik práva užívať byt len v prípade, v ktorom v dôsledku opustenia spoločnej domácnosti prejde právo užívania bytu na iné osoby. V tomto prípade však ide o služobný byt, takže odstáhaním P. S. by nezaniklo jeho právo a teda ani odporca by sa nestal užívateľom tohto bytu (§ 182 o. z. a § 41 vyhl. č. 45/1964 Zb.). Právo užívateľa P. S. užívať tento služobný byt by mohlo zaniknúť na základe písomnej dohody, prípadne písomného oznámenia, že nechce byť naďalej užívať (§ 183 o. z.), alebo na základe rozhodnutia súdu alebo národného výboru (§ 184 alebo 185 o. z.). Pri posudzovaní tejto otázky by bolo treba skúmať, či P. S. v súvislosti so svojím preložením a odstáhaním sa do iného bytu neuzavrel s navrhovateľom písomnú dohodu, prípadne či mu neoznámil písomne, že nechce byť naďalej užívať. Ak k takémuto písomnému prejavu nedošlo a právo P. S. užívať nezaniklo ani rozhodnutím súdu alebo národného výboru, je P. S. naďalej užívateľom bytu v S. a z jeho práva je odôvodnené i právo odporcu (§ 71 a 34 ods. 2 zák. č. 41/1964 Zb.) tento byt užívať.

Ak právo užívať byt užívateľa P. S. zaniklo dohodou, mohol by sa navrhovateľ domáhať vypátrania odporcu na základe § 132 o. z. Ak toto právo zaniklo rozhodnutím súdu alebo národného výboru, výkon rozhodnutia by sa mohol previesť i proti odporcovi (§ 341 o. s. p.).

Súdy obidvoch stupňov tým, že vec neprejednali i keď išlo o spor z občianskoprávneho vzťahu, ktorý nie je zverený k rozhodnutiu inému orgánu, porušili zákon v § 7 ods. 1 o. s. p., v § 104 ods. 1 o. s. p. vo vzťahu k § 157 o. z. a § 41 zák. č. 41/1964 ako aj v § 120 ods. 1 a § 132 o. s. p.